

Vadlīnijas par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai (uz 29.12.2020.)

Ministru kabineta 2020.gada 10.novembra noteikumi Nr.676 "Noteikumi par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai"¹ (turpmāk – MK noteikumi Nr.676)

Aktuālā informācija par atbalsta pasākumiem nodokļu jomā saistībā ar COVID-19 izraisītajām grūtībām un iespēju tiem pieteikties pieejama Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) tīmekļvietnē sadaļā "[COVID-19](#)", kā arī Finanšu ministrijas tīmekļvietnē www.fm.gov.lv sadaļā "[COVID-19](#)".

Jautājumu un neskaidrību gadījumā uzņēmēji var zvanīt uz īpaši šim nolūkam izveidoto VID atbalsta tālruni COVID-19 krīzes skartajiem nodokļu maksātājiem 67120000, kā arī uzdot savus jautājumus rakstiski [VID Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā](#) (EDS) sadaļā "Sarakste ar VID".

Atbalsts uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai

Covid-19 krīzes skartie nodokļu maksātāji (turpmāk – uzņēmumi), kas ārkārtējās situācijas laikā – no 2020.gada 9.novembra līdz 2021.gada 11.janvārim – piedzīvo apgrozāmo līdzekļu plūsmas kritumu, var vērsties VID un saņemt grantu (turpmāk – atbalsts) apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai.

Valsts atbalsts – ir atbalsts, kas izsniegts saskaņā ar Eiropas Komisijas 2020. gada 19. marta paziņojumu "[Pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā](#)" (C(2020)1863) (turpmāk – Pagaidu regulējums)²

Atbalsts pieejams par laikposmu no 2020.gada 1.novembra līdz 2020.gada 31.decembrim (turpmāk – atbalsta periods) **vienu reizi par** vienu mēnesi (2020.gada novembri vai decembri).

Lai pieteiktos atbalstam par vienu no atbalsta perioda mēnešiem, **uzņēmums līdz 2021.gada 15.janvārim VID EDS iesniedz strukturētu iesniegumu.**

Atbalsta pasākuma ietvaros pieejamais valsts budžeta finansējums ir EUR 70 800 000. Atbalstu piešķir, ievērojot iesniegumu iesniegšanas secību.

Lēmumu par atbalsta piešķiršanu VID pieņem Administratīvā procesa likumā noteiktajā termiņā (1 mēneša laikā), nepieciešamības gadījumā **termiņu pagarinot** (līdz 4 mēnešiem). **Atbalstu izmaksā 20 darbdienu laikā** no lēmuma pieņemšanas dienas, **bet ne vēlāk kā līdz 2021.gada 30.jūnijam.**

Atbalstu ieskaita iesniegumā norādītajā kontā un **paziņo**, izmantojot **EDS.**

Kas var pieteikties atbalsta saņemšanai?

Atbalstam var pieteikties jebkurš VID reģistrēts saimnieciskās darbības subjekts³ (neatkarīgi no tā juridiskās formas), kas **maksājis valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas** (turpmāk – VSAOI), tai skaitā komersants, pašnodarbināta persona, individuālais uzņēmums, zemnieku saimniecība, jebkuras juridiskās formas mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.

¹ MK noteikumi Nr.676 izstrādāti atbilstoši 2010.gada 30.marta Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk – Līgums) 107. un 108. pantā noteiktajam.

² Atbalsts par dīkstāvi un atbalsts algu subsīdijām nav valsts atbalsts.

³ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15¹.panta pirmā un piektā daļa.

Par uzņēmumu uzskata jebkuru saimnieciskās darbības subjektu neatkarīgi no tā juridiskās formas. Tas jo īpaši ietver pašnodarbinātas personas un ģimenes uzņēmumus, kas nodarbojas ar amatniecību vai veic citu darbību kā arī personālsabiedrības un apvienības, kas regulāri ir iesaistītas saimnieciskajā darbībā⁴.

1. Vai valsts atbalstam var kvalificēties fiziska persona, biedrība, kas neveic saimniecisko darbību?	Atbalstam var pieteikties tikai tāda persona, kas veic saimniecisko darbību, ir reģistrējusies VID kā nodokļu maksātāja un maksā VSAOI. Biedrība, nodibinājums, kura/š veic saimniecisko darbību savu mērķu sasniegšanai (var), autoratlīdzības saņēmējs, kurš reģistrējies VID kā VSAOI maksātājs vai kā saimnieciskās darbības veicējs (var), patentmaksātājs (nevar).
---	---

2. Vai pašnodarbinātās personas un mikrouzņēmumi var pieteikties atbalstam?	Jā, pašnodarbinātās personas un mikrouzņēmumi var pieteikties atbalstam, ja ir maksātas VSAOI.
---	--

Kas nevar pieteikties atbalsta saņemšanai?

16.6.apakšpunkts	Publiskas personas kapitālsabiedrība ⁵ , publiskas personas kontrolēta kapitālsabiedrība ⁶ , publiski privāta kapitālsabiedrība ⁷ , privāta kapitālsabiedrība ⁸ , meitas sabiedrība ⁹ , atvasinātas publiskas personas kapitālsabiedrība ¹⁰ vai pašvaldības kapitālsabiedrība ¹¹ Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē.
------------------	--

16.7.apakšpunkts	Kredītiestāde ¹² un finanšu iestāde ¹³ .
------------------	--

Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 3.pants	Pretendenti, kas Publisko iepirkumu likuma izpratnē ir ārzonā reģistrētas juridiskās personas vai personu apvienības vai kas ir Latvijā reģistrētas juridiskās personas, kurās vairāk nekā 25 procenti kapitāla daļu (akciju) īpašnieks vai turētājs ir ārzonā reģistrēta juridiskā persona vai personu apvienība”.
---	---

⁴ Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (turpmāk – Komisijas regula Nr. 651/2014) I pielikuma 1.pants.

⁵ Kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas pieder vienai publiskai personai.

⁶ Kapitālsabiedrība, kurā vienai vai vairākām publiskām personām ir tieša izšķirošā ietekme.

⁷ Kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas pieder vairākām publiskām personām.

⁸ Kapitālsabiedrība, kurā kapitāla daļas vai akcijas pieder publiskai personai un citai personai (izņemot personāla akciju īpašniekus).

⁹ Kapitālsabiedrība, kurā publiskas personas kapitālsabiedrība vai publiski privātā kapitālsabiedrība ir ieguvusi tiešu izšķirošo ietekmi uz līdzdalības pamata Koncernu likuma izpratnē.

¹⁰ Kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas pieder vienai atvasinātai publiskai personai.

¹¹ Kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas vai balsstiesīgās akcijas pieder vienai pašvaldībai.

¹² ES regulas Nr.575/2013 4.panta 1.punkta 1.apakšpunkta izpratnē "kredītiestāde" ir uzņēmums, kas pieņem noguldījumus un citus atmaksājamus līdzekļus no klientiem un savā vārdā piešķir aizdevumus.

¹³ ES regulas Nr.575/2013 4.panta 1.punkta 26.apakšpunkta izpratnē "finanšu iestāde" ir uzņēmums, kas nav iestāde, kuras galvenā darbība ir līdzdalības iegāde vai viena vai vairākas no Direktīvas 2013/36/ES I pielikuma 2. līdz 12. punktā un 15. punktā uzskaitītajām darbībām.

Kādi ir kritēriji, lai kvalificētos atbalstam?

Atbalstu var piešķirt uzņēmumam:

4.5.apakšpunkts	kuram atbalsta perioda mēnesī (2020. gada novembrī vai decembrī) apgrozījums ir krities vismaz par 20 % , salīdzinot ar vidējo apgrozījumu 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī kopā , un atbalsta perioda mēnesī (2020.gada novembrī vai decembrī) apgrozījums ir krities vismaz par 30 % , salīdzinot ar apgrozījumu attiecīgi 2019.gada novembrī vai decembrī .
4.6.apakšpunkts	kas reģistrēts VID kā nodokļu maksātājs pēc 2020.gada 1.janvāra un kuram atbalsta perioda mēnesī (2020. gada novembrī vai decembrī) apgrozījums ir krities vismaz par 20 % , salīdzinot ar vidējo apgrozījumu 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī kopā .
16.1.apakšpunkts	kuram iesnieguma iesniegšanas dienā NAV VID administrēto nodokļu (nodevu) parādi , kas kopsummā pārsniedz 1000 euro , izņemot nodokļu maksājumus, kuriem ir piešķirts samaksas termiņa pagarinājums, noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu vai noslēgts vienošanās līgums;
16.2.apakšpunkts	kas būdams vidējs vai liels uzņēmums ir nonācis finanšu grūtībās ¹⁴ atbalsta piešķiršanas brīdī, bet 2019.gada 31.decembrī vēl nebija nonācis finanšu grūtībās ;
16.3.apakšpunkts	kas NAV izslēgts vai pēdējo divu gadu laikā NAV bijis izslēgts no VID pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistra¹⁵ vai tam NAV vai NAV bijusi apturēta saimnieciskā darbība¹⁶ ;
16.4.apakšpunkts	kurš iepriekšējo sešu mēnešu laikā pirms ārkārtējās situācijas izsludināšanas VID administrētos nodokļus vidēji mēnesī aprēķinājis vismaz EUR 200 apmērā ;
16.5.apakšpunkts	kas vai tā valdes loceklis iepriekšējā gadā un iesnieguma izvērtēšanas brīdī NAV sodīts par pārkāpumu , kas attiecas uz uzņēmuma nodokļu saistībām, pārkāpumiem muitas jomā, vai par darba tiesiskās attiecības regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu, izņemot gadījumu, ja par atsevišķu pārkāpumu ir piemērots brīdinājums vai naudas sods, kas nepārsniedz EUR 151, un gada laikā sodu kopsumma nepārsniedz EUR 500¹⁷ .
3. Vai var pieteikties atbalstam, ja apgrozījuma kritums novembrī pārsniedz 20%, salīdzinot ar vidējo apgrozījumu augustā, septembrī un oktobrī kopā, savukārt decembrī pārsniedz 30%, salīdzinot ar apgrozījumu 2019.gada decembrī (novembrī nepārsniedz).	Kritēriji saistībā ar apgrozījuma kritumu tiek vērtēti tajā mēnesī, par kuru tiek prasīts atbalsts, tātad vai nu novembrī vai decembrī.
4. Lūdzu paskaidrot 4.5.punktu, kurš nosaka, ka atbalstu var saņemt uzņēmums, kuram atbalsta perioda mēnesī (2020. gada novembrī vai decembrī) apgrozījums ir krities	Lai aprēķinātu apgrozījuma kritumu, saskaita apgrozījumu par 2020 .gada augustu, septembri, oktobri kopā un kopsummu dala ar trīs, iegūstot vidējo apgrozījumu salīdzināmajā periodā, pret kuru salīdzina apgrozījumu vienā no atbalsta mēnešiem (novembrī vai decembrī, par kuru tiek prasīts atbalsts).

¹⁴ Atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punktā noteiktajai definīcijai.

¹⁵ Neattiecas uz tiem nodokļu maksātājiem, kuri izslēgti no VID pievienotās vērtības nodokļu reģistra pēc viņu iniciatīvas.

¹⁶ Likuma "Par nodokļiem un nodevām"34.¹ un 34.²pants.

¹⁷ 2020.gada laikā par pārkāpumiem uzņēmuma nodokļu saistību izpildē, muitas jomā, vai darba tiesisko attiecību jomā naudas sodu kopsumma nedrīkst pārsniegt 500 euro, bet sods par vienu pārkāpumu nedrīkst pārsniegt 151 euro.

vismaz par 20 %, salīdzinot ar vidējo apgrozījumu 2020. gada augustā, septembrī un oktobrī kopā.	
5. Vai atbalstam var pieteikties uzņēmumi, kuri 2020.gada augustā – septembrī nebija uzsākuši saimniecisko darbību?	Ja nevar pierādīt apgrozījuma samazinājumu, tad nevar pretendēt uz atbalstu.
6. Ja mainījies darbinieku skaits, vai tas kā var ietekmēt atbalstu (2020.gadā strādā mazāk kā 2019.gadā)?	Nē, darbinieku skaita izmaiņas (samazinājums) neietekmē atbalsta saņemšanu vai pieejamā atbalsta apjomu.
7. Vai darba algas nodokļiem 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī obligāti jābūt nomaksātiem vai arī to nomaksai var būt piešķirts samaksas termiņa pagarinājums, noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu vai noslēgts vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu vai noslēgts vienošanās līgums?	Darba algas nodokļiem 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī var būt piešķirts samaksas termiņa pagarinājums, noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu vai noslēgts vienošanās līgums. Jāņem vērā, ka maksājumiem ir jābūt veiktiem savlaicīgi un pilnā apmērā atbilstoši piešķirtajam maksājuma grafikam.
Atbalsta mērķis un atbalsta izlietošana	
<p>Valsts atbalsts apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai, lai pārvarētu Covid -19 krīzes otro izplatīšanās vilni un tādējādi turpinātu aktivitātes, kas vērstas uz Latvijas tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību, paredzēts saimnieciskās darbības tekošo maksājumu segšanai (piemēram, rēķinu apmaksā par elektrību, komunālajiem maksājumiem, precēm, pakalpojumiem, darba algai, aizdevuma saistību segšanai, pie nosacījuma, ka aizdevums netika saņemts valsts atbalsta ietvaros).</p> <p>Atbalsts ir jāizlieto apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai līdz 2021.gada 31.martam.</p>	
8. Kur var tērēt saņemto atbalsta summu?	Atbalsta summu var tērēt jebkādu tekošo maksājumu segšanai, piemēram, rēķinu apmaksai par elektrību, komunālajiem maksājumiem, precēm, pakalpojumiem, darba algai, aizdevuma saistību segšanai, pie nosacījuma, ka aizdevums netika saņemts valsts atbalsta ietvaros (piemēram, ALTUM). Tomēr jāseko, lai dažāda veida saņemtie atbalsti vienā un tajā pašā periodā netiktu izmantoti vienādām attiecināmām izmaksām. Piemēram, ja saņemts valsts atbalsts algu kompensēšanai tūrisma vai eksporta nozarē, tad tajā mēnesī atbalstu apgrozāmo līdzekļu kompensēšanai nevar izmantot algu izmaksai. Saņemtie atbalsti un to izlietojums grāmatvedībā ir jānodala.
9. MK noteikumu Nr.676 9.3.apakšpunktā noteikts, ka nodokļu maksātājs iesniedz apliecinājumu, ka atbalsts tiks izlietots no iesnieguma iesniegšanas brīža līdz 2021.gada 31.martam. Savukārt minēto noteikumu 24.punktā ir teikts, ka lēmumu par atbalsta piešķiršanu pieņem līdz 2021.gada 30.jūnijam. Kā saprast šo dažādo termiņu noteikšanu un kā to saistīt ar apliecinājumā ietvertu atbalsta izlietošanas periodu?	Atbilstoši MK noteikumos Nr.676 noteiktajam nodokļu maksātājam atbalsts jāizlieto līdz 2021.gada 31.martam, iesniegumā apliecinot, ka atbalsts netiks izlietots citiem mērķiem, kā vienīgi apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensācijai. Savukārt noteikumos minētais termiņš 2021.gada 30.jūnijs ir galējais termiņš (ieskaitot laiku lēmumu apstrīdēšanai laiku un apstrīdēšanas iesniegumu izskatīšanai), kad atbalstam ir jābūt izmaksātam.

Atbalsta apmērs autonomam uzņēmumam

Attiecīgais uzņēmums ir **autonoms uzņēmums** jebkurā no A, B, C gadījumiem:

- A) attiecīgajam uzņēmumam nav dalības citos uzņēmumos un nevienam citam uzņēmumam nav dalības attiecīgajā uzņēmumā;
- B) attiecīgajam uzņēmumam pieder mazāk nekā 25% kapitāla daļas vienā vai vairākos uzņēmumos un/vai citiem uzņēmumiem nav 25% vai lielākas līdzdalības attiecīgā uzņēmuma kapitālā;
- C) uzņēmums ir autonoms, ja visu turpmāk norādīto ieguldītāju grupu (ieguldītāju grupas a, b, c un d) līdzdalība attiecīgajā uzņēmumā summāri nepārsniedz 50%, kā arī šie ieguldītāji atsevišķi vai kopā nav saistīti ar attiecīgo uzņēmumu:
  - a. publiskas ieguldījumu sabiedrības, riska kapitāla sabiedrības, privātpersonas vai biznesa eņģeļi;
  - b. akadēmiskās augstskolas vai bezpeļņas zinātniskās pētniecības centri;
  - c. institucionālie ieguldītāji, tostarp reģionālās attīstības fondi;
  - d. autonomas pašvaldības, kuru gada budžets ir mazāks par 10 miljoniem EUR un iedzīvotāju skaits mazāks par 5 000.

6.punkts

Atbalstu piešķir:

- ✓ **30 % apmērā** no uzņēmuma **bruto darba algas kopsummas 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī**;
- ✓ **darba algas nodokļi** par 2020.gada augustu, septembri un oktobri **ir samaksāti** vai to nomaksai piešķirts samaksas termiņa pagarinājums, noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu vai noslēgts vienošanās līgums. Jāņem vērā, ka maksājumiem ir jābūt veiktiem savlaicīgi un pilnā apmērā atbilstoši piešķirtajam maksājuma grafīkam;
- ✓ **ne vairāk kā EUR 50 000.**

10. Kā nosaka atbalsta apmēru juridiskām un fiziskām personām, kurām ir darba ņēmēji?

30% apmērā no deklarētās bruto darba samaksas 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī un darba devēja VSAOI daļas kopsummas.

11. Kā nosaka atbalsta apmēru MUN maksātājam?

30 % apmērā no deklarētajiem MUN darbinieku ienākumiem 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī un MUN daļas, kas ietver VSAOI un IIN, kopsummas.

12. Kā nosaka atbalsta apmēru pašnodarbinātai personai?

30 % apmērā no 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī deklarētā VSAOI objekta un no tās aprēķināto VSAOI (gan 32.15%, gan 5% likmes) kopsummas.

Kā var pieteikties atbalstam un iesniegumā norādāmā informācija (autonomiem uzņēmumiem)

8.punkts	Uzņēmumam līdz 2021.gada 15.janvārim elektroniski jāiesniedz VID strukturēts iesniegums , izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS), norādot iesnieguma veidlapā pieprasīto informāciju, apliecinājumus un aizpildītu deklarāciju par komercsabiedrības atbilstību mazajai (sīkajai) vai vidējai komercsabiedrībai ¹⁸ (MVU deklarācija).
13. Vai iesniegums EDS ir iesniedzams tikai strukturēta dokumenta veidā?	Iesniegums “Covid-19 krīzes skartā uzņēmuma iesniegums atbalsta saņemšanai apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai” iesniedzams tikai strukturēta dokumenta veidā.
14. Kāda būs VID rīcība, ja iesniegumu tiks iesniegts brīvā formā?	Saņemot nestrukturētu iesniegumu, VID darbinieks vienas darbdienu laikā EDS Nodokļu maksātāja apziņošanas sistēmā iesnieguma iesniedzēju aicinās iesniegt strukturētu iesniegumu. Iesniegtais nestrukturētais iesniegums netiks uzskatīts par sākotnējā iesniegumu .
15. Ko darīt, ja konstatē, ka iesniegtajā iesniegumā norādīta neprecīza informācija?	Ja VID darbinieks pretendenta iesniegumā konstatē neprecizitātes, tiek pieprasīta papildus informācija, iesniegumam saglabājas iesnieguma iesniegšanas datums . Gadījumā, ja pretendents iesniegumā pieprasījis mazāku summu nekā tam pienākas, VID darbinieks sazinās ar pretendentu. Ja pretendents vēlas atbalsta summu precizēt, tad iesniegtais iesniegums tiek atsaukts un iesniegts jauns iesniegums. Ja pretendents pats konstatē neprecizitātes, kuru dēļ tas vēlas atsaukt iesniegumu, tad informē VID, iesniedzot iesniegumu. Pēc iesnieguma saņemšanas VID darbinieks sazināsies ar nodokļu maksātāju un atsauks iesniegto neprecīzo iesniegumu.
16. Vai pēc pirmā iesnieguma atsaukšanas, iesniedzot vēlāk korektu iesniegumu, pieteikuma iesniegšanas datums skaitās no pirmā iesnieguma dienas vai no precizējuma iesnieguma dienas?	Pirmā iesnieguma atsaukšanas gadījumā par iesnieguma pieteikuma iesniegšanas datumu uzskata pēdējā iesnieguma iesniegšanas datumu .
Iesniegumā norādāmā informācija:	
9.1., 9.2. apakšpunkts	<ul style="list-style-type: none"> - uzņēmuma nosaukums; - nodokļu maksātāja reģistrācijas numurs; - e-pasta adrese; - konts, kas atvērts kredītiestādē vai pie maksājumu pakalpojuma sniedzēja; - atbalstam pieprasītā summa (30 % apmērā no uzņēmuma bruto darba algas kopsummas, par kuru samaksāti darba algas nodokļi 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī, bet ne vairāk kā EUR 50 000 un uzņēmuma bruto darba algas kopsumma, par kuru samaksāti darba algas nodokļi 2020. gada augustā, septembrī un oktobrī.

¹⁸ Ministru kabineta 2014.gada 16.decembra noteikumi Nr.776 “Kārtība, kādā komercsabiedrības deklarē savu atbilstību mazās (sīkās) un vidējās komercsabiedrības statusam” 1. un 2.pielikums.

9.5.apakšpunkts	- iepriekš saņemtā un plānotā atbalsta apmērs , kas izsniegts saskaņā ar Pagaidu regulējumu ¹⁹ , tā piešķiršanas datums, atbalsta sniedzēja nosaukums un Ministru kabineta noteikumi, ar kuriem saskaņā atbalstu piešķir vai plāno piešķirt ²⁰ .
9.9.apakšpunkts	- apgrozījuma procentuālais kritums atbalsta periodā pret 2020.gada vidējo apgrozījumu augustā, septembrī, oktobrī kopā
9.10.apakšpunkts	- apgrozījuma procentuālais kritums atbalsta periodā pret 2019. gada attiecīgo mēnesi (2019.gada novembri vai decembri).
Iesniedzamie apliecinājumi:	
9.3.apakšpunkts	- uzņēmumam atbalsta periodā ir apgrozījuma kritums vismaz par 20 % , salīdzinot ar vidējo apgrozījumu 2020. gada augustā, septembrī un oktobrī kopā; - atbalsts tiks izlietots, lai kompensētu apgrozāmo līdzekļu plūsmas kritumu , kas saistīts ar Covid-19 infekcijas otro izplatīšanās vilni, no iesnieguma iesniegšanas brīža līdz 2021. gada 31. martam ;
9.7.apakšpunkts	- uzņēmums iepriekš nav saņēmis, kā arī neplāno pieteikties citam atbalstam par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām;
9.4.apakšpunkts	viens no šādiem apliecinājumiem , ka: - uzņēmums ir sīkais (mikro) uzņēmums - nodarbina mazāk nekā 10 darbiniekus, gada apgrozījums un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz EUR 2 miljonus, vai mazais uzņēmums ²¹ - nodarbina mazāk nekā 50 darbiniekus, gada apgrozījums un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz EUR 10 miljonus. Vienlaikus uzņēmums iesniedz informāciju, kas ļauj pārliecināties par tā atbilstību šo noteikumu 17. punktā minētajām prasībām (atbalstu nepiešķir, ja uzņēmums 2019.gada 31.decembrī bija nonācis finanšu grūtībās un atbalsta piešķiršanas brīdī ir ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta, tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai ir pasludināts maksātnespējas process, vai tas ir saņēmis glābšanas atbalstu un nav atmaksājis aizdevumu vai atsaucis garantiju, vai tas ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu un uz to attiecas pārstrukturēšanas plāns); - uzņēmums ir vidējs uzņēmums ²² - nodarbina mazāk nekā 250 darbiniekus, gada apgrozījums nepārsniedz EUR 50 miljonus un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz EUR 43 miljonus. Vienlaikus uzņēmums iesniedz informāciju, kas ļauj pārliecināties par tā atbilstību šo noteikumu 16.2. apakšpunktā minētajām prasībām (atbalstu nepiešķir saimnieciskās darbības veicējam, kurš jau 2019.gada 31.decembrī un atbalsta piešķiršanas brīdī uzskatāms par nonākušu finanšu grūtībās); - uzņēmums ir liels uzņēmums ²³ - nodarbina vairāk kā 250 darbiniekus, gada apgrozījums pārsniedz EUR 50 miljonus un/vai gada bilances kopsumma pārsniedz EUR 43 miljonus. Vienlaikus uzņēmums iesniedz informāciju, kas ļauj pārliecināties par tā atbilstību šo noteikumu 16.2. apakšpunktā minētajām prasībām (atbalstu nepiešķir saimnieciskās darbības veicējam, kurš jau 2019.gada 31.decembrī un atbalsta piešķiršanas brīdī uzskatāms par nonākušu finanšu grūtībās).

¹⁹ Eiropas Komisijas 2020. gada 19. marta paziņojumu "Pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma situācijā" (C(2020)1863).

²⁰ atbalsts, ko piešķir CFLA, LIAA, PTAC, LAD, ALTUM dikstāves pabalsts un subsīdijas nav valsts atbalsts šo noteikumu izpratnē.

²¹ Komisijas regulas Nr. 651/2014 I pielikuma 2. panta 2. un 3. punkta izpratnē.

²² Nepārsniedz Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. pielikuma 2. panta 1. punktā noteiktos kritērijus.

²³ Saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 24. punktu (neatbilst mazā un vidējā uzņēmuma noteiktajiem kritērijiem).

	Uzņēmuma kategorija	Darbinieku skaits (gada darba vienības)	Gada apgrozījums (miljoni EUR)		Gada kop-savilkuma bilance (miljoni EUR)
	Mikro-uzņēmums	<10	≤2	un/vai	≤2
	Mazais uzņēmums	<50	≤10	un/vai	≤10
	Vidējais uzņēmums	<250	≤50	un/vai	≤43
	Lielais uzņēmums	≥250	>50		>43

Iesniegumam pievieno:

9.6.apakšpunkts	aizpildītu Deklarāciju par komercsabiedrības atbilstību mazajai (sīkajai) vai vidējai komercsabiedrībai²⁴ (turpmāk – MVU deklarācija).
17. Kāda būs VID rīcībai, ja pārbaudes laikā tiek konstatēts cits uzņēmuma lielums (piemēram, uzņēmums iesniedzis nekorektu iesniegumu, norādot, ka atbilst sīkā (mikro) uzņēmuma statusam, bet izvērtēšanas procesā VID konstatē, ka uzņēmums atbilst vidējā uzņēmuma statusam?	Ja pārbaudes laikā konstatēs, ka uzņēmums atbilst citam statusam, VID lūgs iesniegt jaunu/koriģētu MVU deklarāciju, kā arī, ja nepieciešams, finanšu informāciju par uzņēmumiem, kuri sākotnēji nav bijuši iekļauti MVU deklarācijas GNU aprēķinā (ja tie ir ārvalstu uzņēmumi).
18. Uz kuru datumu jānosaka uzņēmuma statuss – uz iesnieguma iesniegšanas dienu?	MVU statusu komersants nosaka uz iesnieguma iesniegšanas brīdi, VID to nosaka uz valsts atbalsta piešķiršanas brīdi, t.i. uz dienu, kad VID pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu.
19. Vai pašnodarbinātai personai jāiesniedz arī Deklarācija par komercsabiedrības atbilstību mazajai (sīkajai) vai vidējai komercsabiedrībai?	Jā, arī pašnodarbinātai personai ir jānosaka Deklarācija par komercsabiedrības atbilstību mazajai (sīkajai) vai vidējai komercsabiedrībai. Tas ir nepieciešams, jo pašnodarbināta persona var būt kapitāldaļu īpašnieks arī citā uzņēmumā un līdz ar to izriet, ka var būt saistītas vai partnerkomercsabiedrības.

Kas ir grūtībās nonācis uzņēmums?

<p>“Grūtībās nonācis uzņēmums”²⁵ (turpmāk – GNU) ir uzņēmums, attiecībā uz kuru pastāv vismaz viena no šādām pazīmēm:</p> <p>a) attiecībā uz kapitālsabiedrību (t.sk. akciju sabiedrību un SIA), ja uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no to parakstītā kapitāla (t.sk. kapitāldaļu uzcenojuma);</p> <p>b) attiecībā uz sabiedrību, kurās vismaz kādam no dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām (t.sk. pilnsabiedrība, komandītsabiedrība), ja uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no sabiedrības grāmatvedības uzskaitē uzrādītā kapitāla.</p> <p>c) atbalsta pretendents ir maksātnespēja;</p> <p>d) atbalsta pretendents ir saņēmis glābšanas atbalstu un vēl nav atmaksājis aizdevumu vai atsaucis garantiju vai ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu un uz to joprojām attiecas pārstrukturēšanas plāns;</p>
--

²⁴ Ministru kabineta 2014.gada 16.decembra noteikumi Nr.776 “Kārtība, kādā komercsabiedrības deklarē savu atbilstību mazās (sīkās) un vidējās komercsabiedrības statusam” 1.pielikums

²⁵ Atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punktā noteiktajai definīcijai.

e) attiecībā uz lielajiem uzņēmumiem, ja pēdējos divus gadus:

- parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtība (kreditori/pašu kapitāls) ir pārsniegusi 7,5;
- procentu seguma attiecība, kas aprēķināta pēc EBITDA²⁶ (EBITDA/procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas), ir bijusi mazāka par 1,0.

FM mājaslapā ir CFLA sagatavots informatīvs materiāls par mazā un vidējā uzņēmuma un grūtībās nonākuša uzņēmuma statusa noteikšanu <https://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/biezak-uzdotie-jautajumi/ka-nosaka-maza-un-videja-uznemuma-un-grutibas-nonakusa-uznemuma-statusu> un citi skaidrojošie materiāli par valsts atbalstu <https://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/komercdarbibas-atbalsta-kontrole/s/>

Vērtējot GNU pazīmes:

- ✓ uz MVU attiecas a), b), c) un d) pazīme;
- ✓ uz lielajiem uzņēmumiem attiecas visas pazīmes;
- ✓ a) un b) pazīmes nepiemēro MVU, kas pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus;
- ✓ c) un d) pazīmes pārbauda maksātnespējas reģistrā, citu valstu maksātnespējas reģistros vai pēc citur pieejamās informācijas par juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm;
- ✓ e) pazīmes attiecas tikai uz lielajiem uzņēmumiem – vērtē divus pēdējos gadus un pazīme liecina par GNU, ja visi četri rādītāji atbilst GNU.

Kā uzņēmuma lielums ietekmē valsts atbalsta saņemšanu?

Uzņēmuma lielums	Atbalstu <u>nevar</u> saņemt
Sīks (mikro) un mazs	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ja uzņēmums 2019.gada 31.decembrī jau bija nonācis grūtībās²⁷ ✓ UN tam atbalsta piešķiršanas brīdī:<ul style="list-style-type: none"> - ir ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta - tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process - ir pasludināts maksātnespējas process - ir saņemts glābšanas atbalsts un aizdevums nav atmaksāts vai atsaukta garantija - ir saņemts pārstrukturēšanas atbalsts un darbojas pārstrukturēšanas plāns (Vienlaikus izpildās abi kritēriji)
vidējs	ja uzņēmums 2019.gada 31.decembrī jau bija nonācis grūtībās
liels	ja uzņēmums 2019.gada 31.decembrī jau bija nonācis grūtībās

Atbalsta piešķiršana saistītiem uzņēmumiem²⁸

Maksimālais atbalsta apmērs **saistītu personu grupai – 800 000 EUR** un saistītu personu grupai, kura darbojas “Zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu pārstrāde un konservēšana” nozarē – **120 000 EUR**.

Attiecīgajam uzņēmumam ir **partneruzņēmums**, ja:

²⁶ **EBITDA** = bruto peļņa vai zaudējumi – pārdošanas izmaksas – administrācijas izmaksas + pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi – pārējās saimnieciskās darbības izmaksas + nolietojums.

²⁷ Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punkts.

²⁸ Šo noteikumu izpratnē saistītas personas ir saimnieciskās darbības veicēji, kas atbilst Komisijas regulas Nr.651/2014 I pielikuma 3.panta 3.punktā noteiktajai saistīto uzņēmumu definīcijai

- attiecīgā uzņēmuma līdzdalība vai balsstiesības citā uzņēmumā ir 25 % vai vairāk, bet nepārsniedz 50%, vai
- citam uzņēmumam attiecīgajā uzņēmumā ir līdzdalība vai balsstiesības, kas vienādas vai lielākas par 25%, bet nepārsniedz 50%.

Saistīts uzņēmums ir tāds uzņēmums, kuru starpā pastāv kādas no šeit norādītajām attiecībām:

Ja attiecīgā uzņēmuma līdzdalība vai balsstiesības citā uzņēmumā pārsniedz 50%, vai arī citam uzņēmumam attiecīgajā uzņēmumā ir līdzdalība vai balsstiesības, kas pārsniedz 50%

jeb:

- a) uzņēmumam ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums citā uzņēmumā;
- b) uzņēmumam ir tiesības iecelt vai atlaist pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras dalībnieku vairākumu citā uzņēmumā;
- c) uzņēmumam ir tiesības īstenot noteicošu ietekmi pār citu uzņēmumu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai saskaņā ar tā dibināšanas līguma klauzulu vai statūtiem;
- d) uzņēmums, kas ir cita uzņēmuma akcionārs vai dalībnieks, vienpersoniski kontrolē akcionāru vai dalībnieku vairākuma balsstiesības minētajā uzņēmumā saskaņā ar vienošanos, kas panākta ar pārējiem uzņēmuma akcionāriem vai dalībniekiem.

Mazākuma daļas gadījumā, ja ir vienpersoniska kontrole, jeb ir piešķirtas īpašas tiesības, kas ļauj realizēt noteicošo ietekmi.

Uzņēmumi ir saistīti arī tad, ja uzņēmumam pastāv attiecības:

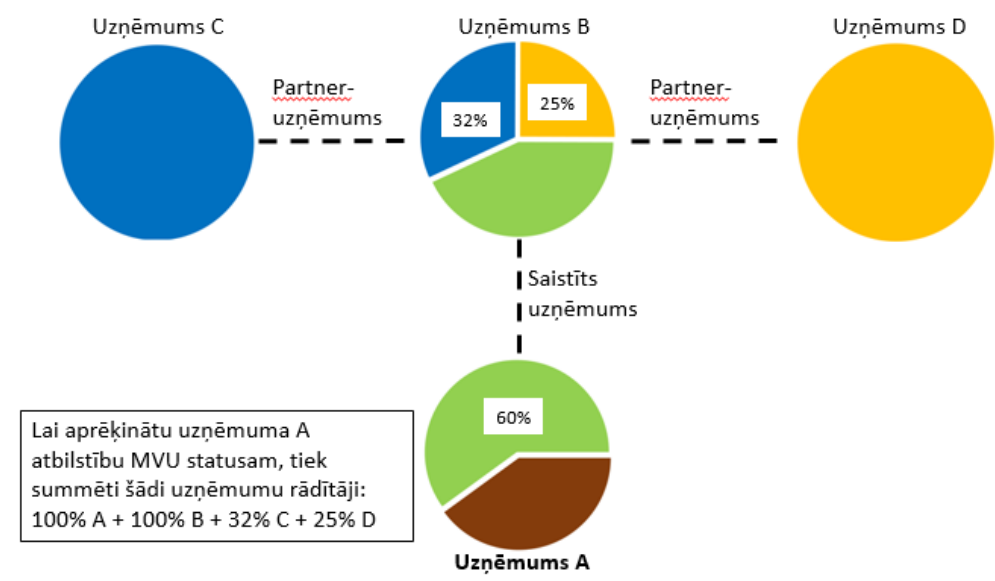
- 1) ar viena vai vairāku citu uzņēmumu starpniecību;
- 2) ar fizisku personu grupas starpniecību, ja tie pilnībā vai daļēji darbojas tajā pašā konkrētajā tirgū vai blakus tirgos;
- 3) ja gan A, gan arī B uzņēmumam ir 50% dalība uzņēmumā C un, ja ne A, ne B uzņēmums nevar vienpersoniski pieņemt lēmumus uzņēmumā C, tad gan A, gan B uzņēmums ir saistīti ar uzņēmumu C;
- 4) ja fiziskai personai ir noteicoša ietekme uzņēmumā A, B un C, tad tie visi ir saistīti uzņēmumi, neatkarīgi no tā, vai šie uzņēmumi darbojas tajā pašā konkrētajā tirgū vai blakus tirgos.

Nosakot uzņēmuma lielumu (MVU statusu), iegūst informāciju par **darbinieku skaitu, gada apgrozījumu un gada kopsavilkuma bilanci.**

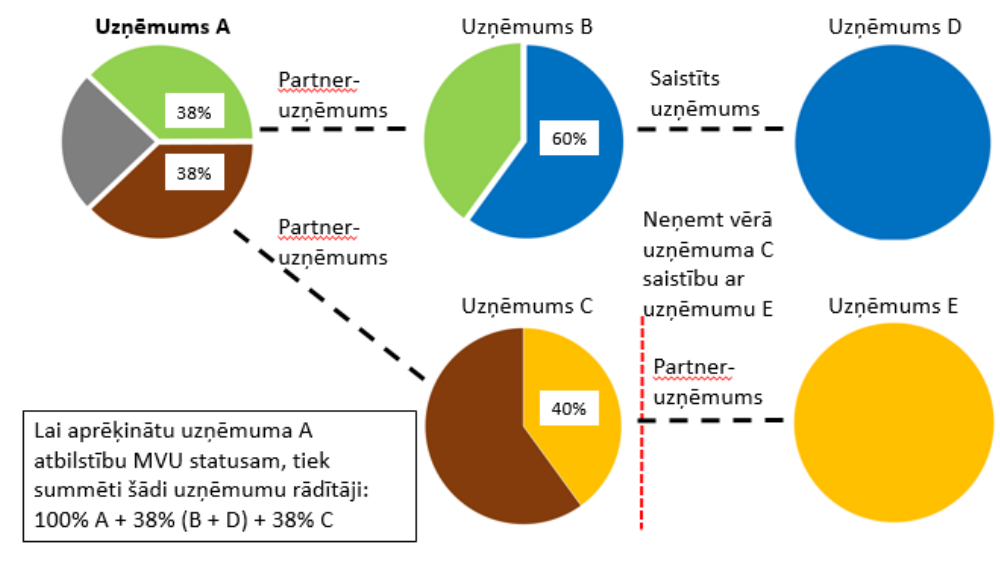
Nosakot uzņēmuma lielumu:

- ✓ saistītajiem uzņēmumiem darbinieku skaitu, gada apgrozījumu un gada kopsavilkuma bilances datus piemēro 100% apmērā;
- ✓ partneruzņēmumu dati par šiem rādītājiem ir jāpiemēro atbilstoši to dalības īpatsvaram;
- ✓ partneruzņēmuma saistītā uzņēmuma dati ir jāpiemēro atbilstoši partneruzņēmuma dalības īpatsvaram;
- ✓ partneruzņēmuma partneruzņēmuma dati netiek ņemti vērā.

Piemērs Nr.1.

Piemērs Nr.2.

Atbilstību kategorijai **definē saskaņā ar Eiropas Komisijas regulām** nevis Komerclikumu vai MUN gadījumā Mikrouzņēmumu nodokļa likumu
 Detalizētāka informācija EK lietotāja rokasgrāmatā: https://ec.europa.eu/growth/content/revised-user-guide-sme-definition-0_en

9.2.apakšpunkts

Saistīts uzņēmums **iesniegumā norāda:**

- ✓ atbalstam pieprasīto summu (**30 % apmērā no uzņēmuma bruto darba algas kopsummas**, par kuru samaksāti darba algas nodokļi 2020.gada augustā, septembrī un oktobrī, bet ne vairāk kā EUR 800 000 vai EUR 120 000 saistītu personu grupai atbilstoši šo noteikumu 6. un 7. punktam) un uzņēmuma bruto darba algas kopsumma, par kuru samaksāti darba algas nodokļi 2020. gada augustā, septembrī un oktobrī;

9.5.apakšpunkts

- ✓ **iepriekš saņemtā un plānotā atbalsta apmēru**, kas izsniegts saskaņā ar Pagaidu regulējumu, tā piešķiršanas datumu, atbalsta sniedzēja nosaukumu un Ministru kabineta noteikumus, ar kuriem saskaņā atbalstu piešķir vai plāno piešķirt²⁹, lai VID varētu pārliecināties, ka atbalsts saistītu personu grupai nepārsniedz 800 000 euro vai 120 000 euro atbilstoši šo noteikumu 6. un 7. punktam;

9.6.apakšpunkts

Saistīts uzņēmums iesniegumam pievieno aizpildītu **Deklarāciju par komercsabiedrības atbilstību mazajai (sīkajai) vai vidējai komercsabiedrībai**³⁰ ar **Deklarācijas pielikumu** par komercsabiedrības atbilstību mazajai (sīkajai) vai vidējai komercsabiedrībai.

²⁹ atbalsts, ko piešķir CFLA, LIAA, PTAC, LAD, ALTUM dīkstāves pabalsts un subsīdijas nav valsts atbalsts šo noteikumu izpratnē.

³⁰ Ministru kabineta 2014.gada 16.decembra noteikumi Nr.776 “Kārtība, kādā komercsabiedrības deklarē savu atbilstību mazās (sīkās) un vidējās komercsabiedrības statusam” 1. un 2.pielikums.

<p>20. Iesniedzot iesniegumu, uzņēmumi pievieno Mazo un vidējo uzņēmumu deklarāciju, kur dati norādīti par pēdējo noslēgto pārskata gadu, lielākoties šobrīd tas būs 2019.gads. Ja uzņēmumam noslēdzot 2019.gadu nebija saistīto uzņēmumu, bet 2020.gada laikā ir iegūti saistītie uzņēmumi, vai tas nozīmē, ka uzņēmumam jāiesniedz gan Mazo un vidējo uzņēmumu deklarācija, gan tās pielikums?</p>	<p>MVU deklarācijā jābūt norādītai visai informācijai par saistītajiem/partneruzņēmumiem, arī tiem, kas par tādiem kļuvuši 2020.gadā. Attiecīgi, ja kāds uzņēmumus kļuvis par saistīto uzņēmumu 2020.gadā, tas tiek ielauts MVU deklarācijā un finanšu informācija par šo uzņēmumu sniegta atbilstoši pēdējam noslēgtajam gada pārskatam (2019.gads, darbinieku skaits utt.). Gadījumā, ja kopš iesnieguma iesniegšanas un valsts atbalsta piešķiršanas brīža ir nācis klāt kāds saistīts/partneruzņēmums, VID lūdz koriģēt iesniegto MVU deklarāciju tikai tādā situācijā, ja šis jaunais saistītais/partneruzņēmums ietekmē iesnieguma iesniedzēja uzņēmuma kategoriju.</p>
<p>21. Ja saistītie uzņēmumi ir iegūti 2020.gada laikā, vai tas būtu norādāms iesniedzot iesniegumu?</p>	
<p>22. Vai nosakot MVU statusu jāņem vērā, ka uz lēmuma pieņemšanas dienu ir saistītie uzņēmumi?</p>	
<p>23. MVU deklarācijā norādīts, ka jaunizveidotām komercsabiedrībām, kurām vēl nav apstiprinātu pārskatu, iesniedzamos datus aprēķina pēc ticamiem rādītājiem, pamatojoties uz aktuālā finanšu gada datiem. Ko uzskatīt par ticamiem rādītājiem, pēc kuriem nosakāms gada vidējo darbinieku skaits, gada apgrozījums un gada bilances kopsummu? Vai VID paļaujas tikai uz uzņēmuma sniegto informāciju? Kā tiek veikta pārbaude, vērtēta šī informācija?</p>	<p>Ja nav pieejama cita finanšu informācija, attiecībā uz jaunizveidotām komercsabiedrībām, VID paļausies uz datiem, kas norādīti MVU deklarācijā. Ja VID rīcībā būs informācija, piemēram, par jaunizveidotā uzņēmuma darbinieku skaitu, tas tiks izmantots datu pārbaudē. Ja šie dati nesakrīt, VID lūgs atbalsta pretendētājam sniegt skaidrojumu par sniegtās informācijas neatbilstību VID rīcībā esošajai informācijai.</p>
<p>24. Piemēram, lielajam uzņēmumam (SIA A) uz 2019.gada 31.decembri nav saistīto uzņēmumu, tas ir autonomš, bet 2020.gada septembrī uzņēmums iegādājās meitas uzņēmumu (SIA B) un uz iesnieguma iesniegšanas dienu tam ir saistītie uzņēmumi. Kādus datus jāizmanto grūtībās nonākušā uzņēmumā (GNU) statusa noteikšanai, proti, vai šajā gadījumā aprēķini jāveic tikai SIA A, kas iesniedza pieteikumu, jo uz 2019.gada 31.decembri tam nebija saistīto uzņēmumu, vai arī aprēķini jāveic arī saistītajam uzņēmumam (SIA B),</p>	<p><u>Uzņēmuma saistītos un partneruzņēmumus nosaka uz brīdi, kurā tiek pieņemts valsts atbalsta lēmums.</u> Tātad, lēmumu par valsts atbalstu pieņems, piem., 2021.gada 25.janvārī, tad attiecīgi tiks skatītas uzņēmumu saistības, kādas tās ir uz 2021.gada 25.janvāri. Norādītajā gadījumā GNU aprēķins jāveic individuāli SIA A, kā arī saistīto uzņēmumu grupai – SIA A + SIA B dati.</p>

jo uz iesnieguma iesniegšanas dienu SIA A ir saistītie uzņēmumi.	
25. Kurš datums uzskatāms par atskaites punktu trīs gadu periodam – vai 2019.gada 31.decembris, vai iesnieguma iesniegšanas diena, vai atbalsta lēmuma pieņemšanas diena?	Tas, vai uzņēmums ir/nav GNU, tiks noteikts uz lēmuma par valsts atbalsta piešķiršanas brīdi saskaņā ar MK noteikumu Nr.676 23.punktu, kas nosaka, ka par atbalsta piešķiršanas brīdi tiek uzskatīta diena, kurā VID pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu.
26. Kā rīkoties, ja, piemēram, uzņēmums reģistrēts 2017.gada 15.decembrī, iesniegumu iesniedza 2021.gada 21.decembrī, iesniegumā GNU aprēķinu pēc formulas neveica, jo bija jaunāks par 3 gadiem, bet atbalstu piešķirs 2020.gada 25.janvārī, uz atbalsta piešķiršanas brīdi uzņēmums būs vecāks par 3 gadiem. Vai šajā gadījumā VID pats veiks GNU aprēķinu, vai pieprasīs papildus datus no uzņēmuma?	Līdz ar to, ja lēmumu par valsts atbalstu pieņemts 2021.gada 25.janvārī, uzņēmumam, kurš dibināts 2017.gada 15.decembrī uz valsts atbalsta piešķiršanas brīdi būs vairāk nekā 3 gadi un GNU jāaprēķina. Ja VID rīcībā ir uzņēmuma pēdējais noslēgtais gada pārskats, tad papildus informāciju nepieprasa, bet veic aprēķinus pēc pieejamās informācijas.
Vai var pieteikties valsts atbalstam (grantam), ja ir saņemts cits atbalsts?	
9.7.apakšpunkts	Iesniegumā norāda apliecinājumu, ka uzņēmums iepriekš nav saņēmis kā arī neplāno pieteikties citam atbalstam par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām .
27. Kas saprotams ar “attiecināmajām izmaksām” un kas konkrēti ir jāsaprot ar attiecināmajām izmaksām, ja atbalsts tiek sniegts Covid-19 skartajiem uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai?	Tie ir izdevumi apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai (piemēram, rēķinu apmaksa par elektrību, komunālajiem maksājumiem, precēm, pakalpojumiem, arī algā). Tomēr jāņem vērā, ja ir saņemts cits valsts atbalsts konkrētu izmaksu segšanai, tad atbilstoši MK noteikumiem Nr.676 piešķirto atbalstu nevar izmantot vienu un to pašu izmaksu segšanai. Piemēram, ja Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (turpmāk – LIAA) saņemts valsts atbalsts algu kompensēšanai, tad no VID saņemto pabalstu nevar izmantot vienā un tajā pašā periodā algu kompensēšanai. Naudas plūsmai ir jābūt nodalītai.
28. Vai uzņēmumam ir tiesības pieteikties MK noteikumos Nr.676 minētajam atbalstam arī tad, ja uzņēmums būs saņēmis MK 2020.gada 10.novembra noteikumos Nr.675 “Noteikumi par atbalsta sniegšanu nodokļu maksātājiem to darbības turpināšanai Covid-19 krīzes apstākļos” minēto atbalstu par dīkstāvi un/vai MK 2020.gada 24.novembra noteikumos Nr.709 “Noteikumi par atbalstu par dīkstāvi nodokļu maksātājiem to darbības turpināšanai Covid-19 izraisītās krīzes apstākļos” minēto atbalstu algu subsīdijai?	Jā var, jo atbilstoši MK noteikumiem Nr.675 un Nr.709 piešķirtie atbalsti nav valsts atbalsti.
29. Kā un vai tiks kontrolēts un pārbaudīts iepriekš saņemtā un plānota atbalsta apmērs?	VID rīcībā ir informācija no citām valsts institūcijām par piešķirtajiem valsts atbalstiem, piemēram, no LIAA par uzņēmējiem izmaksāto atbalstu darba samaksas kompensēšanai Covid-19 krīzes seku

	pārvarēšanai atbilstoši Ministru kabineta 2020.gada 14.jūlija noteikumiem Nr. 457 "Noteikumi par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem preču un pakalpojumu eksportētājiem krīzes seku pārvarēšanai" un MK noteikumiem Nr. 455 "Covid-19 skarto tūrisma nozares saimnieciskās darbības veicēju atbalsta piešķiršanas kārtība".
30. Vai uzņēmums kurš ir pieteicis savus darbiniekus dīkstāves atbalstam, var pieteikties atbalstam Covid-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai ? Vai dīkstāve un apgrozāmie līdzekļi ir vienas un tās pašas attiecināmās izmaksas?	Jā, ja uzņēmums pieteicies atbalstam par dīkstāvi, tas varēs pieteikties atbalstam apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai. Taču jāņem vērā, ja ir saņemts cits atbalsts konkrētu izmaksu segšanai, tad piešķirto atbalstu nevar izmantot vienu un to pašu attiecināmu izmaksu segšanai. Piemēram, ja no VID saņemts atbalsts par dīkstāvi, tad no VID saņemto atbalstu apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai nevar izmantot vienā un tajā pašā periodā algu kompensēšanai. Naudas plūsmai ir jābūt nodalītai.
31. Vai tad, ja uzņēmums septembrī bija saņēmis LIAA atbalstu tūrisma nozarei, tas drīkst pretendēt uz grantu, atbilstoši MK noteikumiem Nr.676.	Uzņēmums var pieteikties atbalstam apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai, ja uzņēmums ir saņēmis Ministru kabineta 2020. gada 14. jūlijā noteikumos Nr.455 "Covid-19 skarto tūrisma nozares saimnieciskās darbības veicēju atbalsta piešķiršanas kārtība" noteikto atbalstu. Tomēr jāņem vērā, ja ir saņemts cits valsts atbalsts konkrētu izmaksu segšanai, tad atbilstoši MK noteikumiem Nr.676 piešķirto atbalstu nevar izmantot vienu un to pašu attiecināmu izmaksu segšanai. Piemēram, ja no LIAA saņemts valsts atbalsts algu kompensēšanai, tad no VID saņemto atbalstu nevar izmantot vienā un tajā pašā periodā algu kompensēšanai. Naudas plūsmai ir jābūt nodalītai.
Īpašie nosacījumi atsevišķām nozarēm	
7.punkts	<p>Uzņēmumiem, kuru darbības veids atbilst NACE 2. red. C sadaļas grupai 10.2 "Zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu pārstrāde un konservēšana", atbalstu piešķir 30% apmērā no uzņēmuma bruto darba algas kopsomas, par kuru samaksāti darba algas nodokļi 2020.gada augustā, septembrī, oktobrī, bet ne vairāk kā 50 000 euro un ne vairāk kā 120 000 euro saistītu personu grupai.</p> <p>Uzņēmumi, kuri darbojas zvejniecības un akvakultūras nozarē, nevar saņemt atbalstu:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kura summa ir noteikta, pamatojoties uz iepirkto vai tirgū laisto produktu cenu vai daudzumu; b) darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešām valstīm vai dalībvalstīm, tas ir, atbalstu, kas tieši saistīts ar eksportētājiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām; c) ko piešķir ar nosacījumu, ka importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces; d) zvejas kuģu iegādei; e) zvejas kuģu galvenā dzinēja vai palīgdzinēja modernizācijai vai nomaiņai; f) darbībām, kas palielina kuģa zvejas kapacitāti, vai aprīkojumam, kas palielina kuģa spēju atrast zivis; g) jaunu zvejas kuģu būvei vai zvejas kuģu importēšanai; h) zvejas darbību pagaidu vai galīgai pārtraukšanai, ja vien Regulā (ES) Nr. 508/2014 nav īpaši noteikts citādi;

	<p>i) izpētes zvejai; j) uzņēmuma īpašumtiesību nodošanai; k) tiešai krājumu atjaunošanai, izņemot gadījumus, kad tas ar Savienības tiesību aktu ir skaidri noteikts kā saglabāšanas pasākums vai tiek veikta krājumu eksperimentāla atjaunošana³¹.</p>
14.punkts	<p>Atbalstu nepiešķir lauksaimniecības produktu primārās ražošanas nozarei³². Atbalstu lauksaimniecības produktu pārstrādes vai tirdzniecības nozares uzņēmumiem piešķir ar nosacījumu, ka to daļēji vai pilnībā nenodod primārajiem ražotājiem un atbalsts nav balstīts uz tādu produktu cenu vai daudzumu, kuri iegādāti no primārajiem ražotājiem vai kurus attiecīgie uzņēmumi laiduši tirgū. lauksaimniecības produktu pārstrādes vai tirdzniecības nozares uzņēmums piešķirto atbalstu daļēji vai pilnībā nenodos primārajiem ražotājiem un tas nav balstīts uz tādu produktu cenu vai daudzumu, kuri iegādāti no primārajiem ražotājiem³³;</p>
32. Kā tiek vērtēta atbalsta izsniegšana gadījumā, ja atbalstu ir pieprasījis kāds no pārstrādes uzņēmumiem, kurš pārstrādei domāto produkciju iepērk gan no primārajiem ražotājiem, gan no starpniekiem. Kā atbalsta iesnieguma izvērtēšanas laikā VID pārlicinās, vai atbalsta saņēmējs nodrošina šī nosacījuma ievērošanu?	<p>Uzņēmums sniedz apliecinājumu, ka valsts atbalsts paliek pie ražotāja, nevis pastarpināti nonāk pie primārā ražotāja, piemēram, pēkšņi palielinot izejvielu iepirkuma cenas. VID vērtē tā rīcībā esošo informāciju, ja nepieciešams uzņēmumam puieprasa papildus informāciju un sniegto apliecinājumu izlases veidā var pārbaudīt pēckontroles periodā.</p>
Valsts atbalsta kontrole	
20.punkts	<p>VID publicē savā tīmekļvietnē uzņēmumu sarakstu, kuri saņēmuši atbalstu. Informācija ar uzņēmumu sarakstu, kuri saņēmuši šajos noteikumos noteikto atbalstu uzņēmuma apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai būs pieejama VID tīmekļvietnē: https://www.vid.gov.lv/lv/statistika</p>
13.punkts	<p>Ja mēneša laikā pēc atbalsta piešķiršanas (lēmuma pieņemšanas) uzņēmums, pamatojoties uz iesniegumu, labprātīgi atmaksā VID visu uzņēmumam piešķirto atbalstu, informējot par apstākļiem, kas ir par pamatu piešķirtā atbalsta pilnīgai atmaksai, VID soda sankcijas nepiemēro.</p>

³¹ Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2014. gada 27. jūnija Regulas (ES) Nr. 717/2014 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu de minimis atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē 1. panta 1. punkta "a", "b", "c", "d", "e", "f", "g", "h", "i", "j" vai "k" apakšpunktu.

³² Atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 9. punktam primārā lauksaimnieciskā ražošana ir Līguma I pielikumā (2010.gada 30.marta Līgums par Eiropas Savienības darbību) minēto zemkopības un lopkopības produktu ražošana, neveicot nekādas papildu darbības, kas izmainītu šādu produktu iedabu.

³³ Pagaidu regulējuma 22. punkta "e" apakšpunktā minētie kritēriji. Komisija šādu valsts atbalstu uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ja būs izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi (īpašie noteikumi primārajai lauksaimniecības ražošanai un zvejniecības un akvakultūras nozarēm ir izklāstīti 23. punktā), ja atbalsts uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi vai tirdzniecību, ir sniegts ar nosacījumu, ka to daļēji vai pilnībā nenodod primārajiem ražotājiem un tas nav balstīts uz tādu produktu cenu vai daudzumu, kuri iegādāti no primārajiem ražotājiem vai kurus attiecīgie uzņēmumi laiduši tirgū.

18.punkts	Ja tiek konstatēts šajos noteikumos noteikto valsts atbalsta prasību pārkāpums , uzņēmumam ir pienākums atmaksāt VID visu saņemto nelikumīgo valsts atbalstu kopā ar procentiem , kuru likmi publicē Eiropas Komisija ³⁴ , tiem pieskaitot 100 bāzes punktus, no dienas, kad valsts atbalsts tika izmaksāts uzņēmumam, līdz tā atgūšanas dienai, ievērojot Komisijas regulas Nr. 794/2004 11. pantā noteikto procentu likmes piemērošanas metodi.
33. Kas ir Komisijas regulas Nr. 794/2004 11. pantā noteiktā procentu likmes piemērošanas metode?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Piemērojamā procentu likme ir likme, kas piemērojama dienā, kad nelikumīgais atbalsts pirmo reizi nodots saņēmēja rīcībā. 2. Procentu likmi piemēro gan parāda pamatsummai, gan procentiem līdz atbalsta atmaksāšanas dienai. Procentiem, kas uzkrājas iepriekšējā gadā, piemēro procentus katrā turpmākā gadā. 3. Procentu likmi, kas minēta 1.punktā, piemēro visu laika posmu līdz atmaksāšanas dienai. Tomēr, ja no dienas, kad nelikumīgais atbalsts pirmo reizi nodots saņēmēja rīcībā, līdz atbalsta atmaksāšanas dienai pagājuši vairāk nekā pieci gadi, procentu likmi pārrēķina ik pēc pieciem gadiem, par pamatu ņemot pārrēķināšanas laikā spēkā esošo likmi.
19. un 21.punkts	VID un uzņēmums nodrošina informācijas un dokumentu glabāšanu 10 gadus no dienas, kad šo noteikumu ietvaros piešķirts atbalsts ³⁵ .
34. Kāds ir dokumentu apjoms un sastāvs?	Uzņēmumam jābūt saglabātiem visiem pierādījuma dokumentiem, kuri pamato tiesības saņemt atbalstu. VID jābūt saglabātām visām liecībām, lai jebkurai trešajai personai būtu iespējams izsekot lēmuma pieņemšanas gaitu.

³⁴ Saskaņā ar Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai, 10. pantu.

³⁵ Komisijas 2020.gada 19.marta Paziņojuma “Pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā COVID-19 uzliesmojuma situācijā” (turpmāk – Komisijas Paziņojums) 91.un 92.punkts:

- Dalībvalstīm ir jānodrošina detalizēta uzskaitē par tāda atbalsta piešķiršanu, kuru paredz šis paziņojums. Šī uzskaitē, kurā ir jāiekļauj visa informācija, kas vajadzīga, lai pārlicinātos, ka ir ievēroti visi vajadzīgie nosacījumi, ir jāuzglabā 10 gadus pēc atbalsta piešķiršanas un pēc pieprasījuma jāiesniedz Komisijai;

- Komisija var pieprasīt papildinformāciju par piešķirto atbalstu, lai pārbaudītu, vai ir ievēroti nosacījumi, kas paredzēti Komisijas lēmumā, ar kuru apstiprina atbalsta pasākumu.